

УДК 502.131.1(06)+330.3(06)

С 76

С 76 Сталый розвиток економіки, суспільства та підприємництва [Електронний ресурс]: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 27-28 квітня 2023 р./ За ред. І. Перевозової. – Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. – 810 с.
– Електронні текстові дані. – Режим доступу :
https://nung.edu.ua/sites/default/files/2023-05/збірник_тез.pdf
ISBN 978-617-95283-3-0

До збірника увійшли наукові матеріали, тези доповідей, подані учасниками до Організаційного комітету конференції, у яких в багатоаспектному вимірі розглядаються проблеми та перспективи сталого розвитку економіки, суспільства та підприємництва за різними рівнями теоретичного узагальнення, сферами практичної реалізації тощо.

Матеріали будуть актуальними для здобувачів вищої освіти різних рівнів, вчених, науковців і викладачів у галузях управління та адміністрування, освіти, гуманітарних, соціально-поведінкових, природничих та аграрних наук, сфери обслуговування, транспорту, інженерії та інш.

Тексти публікуються в авторській редакції мовою оригіналу.

За науковий зміст, якість поданих матеріалів та використані джерела відповідають автори (для здобувачів всіх освітніх рівнів їх наукові керівники).

УДК 502.131.1(06)+330.3(06)

ISBN 978-617-95283-3-0

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2023

© Перевозова І.В., 2023

© Автори матеріалів, 2023

© Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023

6. Виробництво олійних в Україні наступного сезону збільшиться майже на 1,5 млн тонн – Укроліяпром [Електронний ресурс].Режим доступу : Agravery.com

7. Високі темпи експорту можуть стати одним із факторів росту площ під олійними культурами в Україні[Електронний ресурс].- Режим доступу :

<https://dia.dp.gov.ua/visoki-tempi-eksportu-mozhut-stati-odnim-iz-faktoriv-rostu-ploshh-pid-olijnimi-kulturami-v-ukra%D1%97ni/>

УДК 338.434:631.16

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

СВІТЛАНА ВЛАСЮК

Уманський національний університет садівництва, Україна

Російсько-українська війна серйозно вплинула на страхову діяльність, різних галузей: морський транспорт, авіація, кібернетика, кредитування, порушення ланцюгів поставок, страхування аграріїв, майна та особистих збитків. Роль і місце вітчизняного ринку страхування знаходиться на стадії активного розвитку, яка передбачає певний перелік проблем. Ринкова трансформація економіки зумовлює підвищення ролі страхового ринку, визначає необхідність створення дієвої системи страхового захисту з метою забезпечення стабільності розвитку та ефективності економічних відносин, підвищення рівня життя населення, соціальної стабілізації. Перед страховими компаніями виникає дуже багато викликів, які потребують якнайшвидшого вирішення

Як одна з основних складових національної економіки України, сільське господарство є одним із основних фінансових джерел економіки від експортних надходжень. У свою чергу агрострахування є важливим інструментом у системі земельної політики. Непередбачуваність природних умов та мінливість обсягів збору врожаїв є основними факторами, що впливають на рівень доходів сільськогосподарських товаровиробників. Продукція страхування допомагає мінімізувати наслідки несприятливих обставин і подій. Проте, навіть завдяки стрімкому розвитку аграрного сектора, агрострахування займає низьке місце в загальній системі страхування. Сільгосптоваровиробники охочіше страхують техніку, ніж саму продукцію, особливо зараз.

Страхова діяльність для аграріїв, є таким же фінансовим інструментом, як, зокрема і банківська послуга з усіма наслідками, що впливають на обов'язки та відповідальність сторін учасників процесу.

Агробізнес містить багато різноманітних ризиків, і потребує страхового захисту від настання негативних наслідків, тобто є попит на страхові послуги, відповідно, і страхові компанії повинні мати клієнтів, які займаються агробізнесом. Однак, як засвідчує практика, аграрії не поспішають звертатися до страхових компаній, і для цього є певні причини: негативний попередній досвід

роботи із страховими компаніями; невеликі страхові виплати на випадок настання негативних подій; складність отримання страхових виплат та ін. [1].

Зважаючи на стрімкий розвиток аграрного бізнесу в Україні, його значні фінансові ресурси, й велику кількість ризиків, страхування постає необхідністю. Нині, українські страхові компанії пропонують агробізнесу найрізноманітніші види страхування.

Варто зазначити, що на сьогодні страхування сільськогосподарської продукції може бути тільки добровільним. На це прямо вказується в п.22 ст.6 Закону України «Про страхування» [2] та п. 3.22 Характеристики та класифікаційні ознаки видів добровільного страхування [3]. Сільгосптоваровиробник приймає рішення про доцільність страхування, спираючись виключно на свою оцінку ризиків, страх втратити урожай і на свої фінансові можливості.

Доречно також згадати в цьому контексті про участь держави в питаннях агрострахування. В Україні запроваджується система страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою: Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 24.07.2021 року [4]; Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання державної підтримки страхування сільськогосподарської продукції» від 12.02.2022 року [5].

Державна підтримка у даній сфері є надзвичайно важливою. Тому що аграрний інститут є вразливим до навколишніх умов. Страхування майбутнього врожаю могло б значно зменшити ризики для аграрного бізнесу. На жаль, у нашій країні, відповідно до статистики, застрахованими є лише трохи більше 5% земель сільськогосподарського призначення. Коли ми порівнюємо український ринок із міжнародним, то лідером в агрострахуванні є США – 90% господарств застраховані. Навіть, з наявністю державної підтримки та програм страхування, воєнне сьогодення вносить свої корективи [6].

Отже, можна зробити висновок, що інститут агрострахування в Україні тільки запроваджується, попит на агрострахування лише зростатиме. Це є ефективним захистом агробізнесу. У найближчі часи це стане важливим та обов'язковим питанням. Для цього страховим компаніям потрібно відповідати вимогам такого попиту, намагатися задовольняти потреби своїх клієнтів в аграрній сфері й повертати довіру. Товаровиробникам потрібно бути уважним у цій сфері та відразу реагувати на зміни, так як агропромисловий інститут є дуже специфічним та залежним від нових тенденцій.

Список використаних джерел

1. Миколасюк Р. Страхування в агробізнесі. *ЮРИСТ&ЗАКОН*. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA013104
2. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Характеристика та класифікаційні ознаки видів добровільного страхування : Розпорядження від 09.07.2010 № 565. Міністерство юстиції України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1119-10#Text>
4. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з

державною підтримкою: Закон України від 24.07.2021 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T124391?an=1>

5. Про затвердження Порядку надання державної підтримки страхування сільськогосподарської продукції : Постанова КМУ від 9 грудня 2021 р. N 1342. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KP211342?an=1>

6. Величко А. Як працює агрострахування в Україні. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/214109_yak-pratsyu-agrostrakhuvannya-v-ukran

УДК 631/635:005.412-026.16]658.589(043.2)

ІННОВАЦІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПРЕДСТАВЛЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, МЕТОДІВ ТА ПІДХОДІВ ДО ВИРОБНИЦТВА, ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕСУРСІВ

ГАЛИНА АПЕЛЬТ, АНГЕЛІКА ЗАУЕР

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна

Сільське господарство є сектором економіки багатьох країн, в тому числі і України, і інновації в цій галузі можуть допомогти покращити врожай, забезпечити продовольство, зменшити вплив на довкілля та зберегти ресурси.

Розв'язана Росією війна завдає Україні колосальної шкоди. За оцінками KSE Institute та партнерів лише прямі втрати від фізичних пошкоджень інфраструктури сягають \$127 млрд та постійно зростають.

За їхніми оцінками, через бойові дії повністю або частково зруйновані понад 84 тис. одиниць техніки і устаткування. Їхня вартість оцінюється у \$2,9 млрд. Це 44% від усіх фізичних пошкоджень завданих агресором нашому агросектору[1].

За оцінками Агроцентру KSE, у результаті російського вторгнення було знищено або викрадено 2,8 млн тонн зернових і 1,2 млн тонн олійних культур минулорічного врожаю, загальною вартістю \$1,87 млрд.

Орієнтовна вартість ремонту пошкоджень та заміни зерносховищ наближається до \$1,1 млрд.

Також окупанти знищували та привласнювали паливо, мінеральні добрива та засоби захисту рослин на \$95 млн.

Отже, згідно з останніми розрахунками аналітиків KSE Агроцентр і Мінагро, вартість пошкоджень, яких агросектор зазнав від агресії РФ, становить \$6,6 млрд.

Ця сума складає 23% від усієї вартості активів українських сільгосподарств. Тобто, майже чверть українського агросектору зруйновано.

Та попри непросте становище, багато сільгоспвиробників продовжують сіяти, збирати, підживлювати та працювати [1].

У майбутньому процвітання та розвитку сільського господарства нашої країни стануть в пригоді наступні технології:

Сільськогосподарські дрони: однією з нових технологій у сільському господарстві є використання дронів. Сільськогосподарські дрони можуть бути використані для моніторингу врожаїв, оцінки родючості ґрунту, виявлення хвороб та шкідників, розмноження пестицидів та добрив, а також для поливу рослин.